Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Język staro-cerkiewno-słowiański - wykład, PG_00189628		
Kierunek studiów	Slawistyka (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Slawistyki -> Zakład Slawistyki i Studiów Bałkańskich		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Marek Włodkowski	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu	Przedstawienie początków kultury piśmienniczej Słowian. Świadomość wagi najstarszych tekstów słowiańskich dla postrzegania rozwoju i praw rządzących rozwojem języków. Umiejętność czytania i analizowania najstarszych tekstów pisanych cyrylicą i głagolicą.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[SLAWL3_W13] Ma zaawansowaną wiedzę na temat języków słowiańskich, ich kompleksowej natury, złożoności i historycznej zmienności, a także rozpoznaje i rozumie rządzące nimi prawidłowości oraz wciąż kształtujące je zmiany.	Student rozpoznaje relacje pomiędzy stanem historycznym języka a jego stanem aktualnym (K_K02; K_W13).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[SLAWL3_W12] Zna i rozumie metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury, typowych, charakterystycznych lub specyficznych dla kultur słowiańskich Półwyspu Bałkańskiego.	Student potrafi wyszukiwać, oceniać i wykorzystywać informacje pochodzące z różnych źródeł pisanych i mówionych (K_U01).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[SLAWL3_W06] Zna w zaawansowanym stopniu wybraną, terminologię z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa i kulturoznawstwa, w języku polskim oraz jednym z języków południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim).	Student zna różne kierunki badań językoznawczych i literaturoznawczych, takich jak: językoznawstwo synchroniczne, diachroniczne, teoretyczne, stosowane, kierunki ergocentryczne i endogenetyczne, pozytywistyczne, postmodernistyczne (K_W04, K_W06).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[SLAWL3_W04] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody badań i analizy językoznawczej w odniesieniu do języków południowosłowiańskich.	Student umie posługiwać się pojęciami i paradygmatami badawczymi przy rozwiązywaniu problemów z zakresu językoznawstwa (K_U03).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[SLAWL3_W02] Zna w zaawansowanym stopniu gramatykę i leksykę jednego z języków południowosłowiańskich (serbskiego lub chorwackiego), rozumie jego pozycję w świecie oraz relacje z innymi językami.	Student jest świadomy znaczenia języka staro-cerkiewno-słowiańskiego dla języków Słowiańszczyzny Południowej (K_K01	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[SLAWL3_K06] Dba o dorobek i tradycje zawodu, w tym zawodu tłumacza, w językach południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim).	Student jest świadomy znaczenia języka staro-cerkiewno-słowiańskiego dla języków Słowiańszczyzny Południowej (K_K01).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[SLAWL3_K03] Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy filologicznej i kulturoznawczej w rozwiązywaniu dylematów społecznych oraz do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z interpretacją faktów kulturowych	Student potrafi wyszukiwać, oceniać i wykorzystywać informacje pochodzące z różnych źródeł pisanych i mówionych (K_U01).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[SLAWL3_K01] Jest świadomy stopnia osiągniętej wiedzy na temat Europy Południowo-Wschodniej oraz jej języków, a także potrafi tę wiedzę krytycznie ocenić.	Student ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i Europy (K_K03).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[SLAWL3_K04] Jest gotów do aktywnego promowania dialogu międzykulturowego i postawy tolerancji w obliczu konfliktów i dylematów cywilizacyjnych, kierując się zasadami etyki zawodowej.	Student jest świadomy wagi znajomości języka staro-cerkiewno-słowiańskiego w pracy slawisty filologa (K_K04, K_K06).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

Misja Cyryla i Metodego na Morawach. Dzieło Cyryla; Alfabety słowiańskie; Najstarsze rękopisy słowiańskie, ich wygląd i tematyka; System fonetyczny języka scs; Czasownik i formy werbalne; Formy imienno-werbalne; Imienne części mowy języka scs; Osobliwości składni języka SCS; Zagadnienia leksyki i słowotwórstwa; Redakcja staroruska, bułgarska, serbska i chorwacka tekstów staro-cerkiewno-słowiańskich.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
egzamin ustny	51.0%	100.0%

<table>
<tr><td rowspan="3">Zalecana lista lektur</td><td>Podstawowa lista lektur</td><td>• Bartula Cz.,Podstawowe wiadomości z gramatyki staro-cerkiewno-słowiańskiej na tle porównawczym (dowolne wydanie).
• Brajerski T., Język staro-cerkiewno-słowiański, Lublin KUL (dowolne wydanie).
• Friedelówna T., Łapicz Cz., Język staro-cerkiewno-słowiański, Toruń 1997.
• Moszyński L., Wstęp do filologii słowiańskiej, Warszawa 1984.
• Lehr-Spławiński T., Bartula Cz, Zarys gramatyki języka staro-cerkiewno-słowiańskiego na tle porównawczym, Wrocław 1973.

SŁOWNIKI JĘZYKA STARO-CERKIEWNO-SŁOWIAŃSKIEGO:

• Miklosich F., Lexicon palaeoslovenico-graeco-latinum,Vindobonae 1862-1865.
• Sadnik L., Aitzetmüller R., Handwörterbuc zu den altkirchenslavischen Texten, Heidelberg 1955.
• Slovar' russkogo yazyka KH1 KHV11 vv., Moskva 1975.
• Slovník jazyka staroslověnského, Praha 1958.
• Słownik polsko-cerkiewnosłowiańsko-ukraiński Teodora Witwickiego z połowy XIX wieku, oprac. Josyp Dzendzeliwski, Warszawa 1997.
• Cmapoclavyanskiy slovar' (no pykonusyam X-XI vekov) pod red. P. M. Tseytlin, R. Vecherki, Moskva 1994.
• Sreznevskiy I.I., Materialy dlya slovarya drevnerusskogo yazyk, Moskva 1958.
• Znosko A., Mały słownik wyrazów starocerkiewnych i terminologii cerkiewno-teologicznej, Warszawa 1983.
• Kirilo-Metodievska Entsiklopediya, Sofiya 1995.
• Leciejewicz L., Mały słownik kultury dawnych Słowian, Warszawa 1988.
• Słownik prasłowiański, red. F. Sławski, Wrocław 1974.
• Słownik Starożytności Słowiańskich, Wrocław-Warszawa-Kraków 1961.</td></tr>
<tr><td>Uzupełniająca lista lektur</td><td>• Bąk S., Zasady transliteracji, transkrypcji i interpretacji tekstów staro-cerkiewno-slowiańskich, Wrocław 1977.
• Polak G., Herezja trzech języków, Więź 1986, 29, nr l, s. 135-149.
• Naumow A., Wiara i historia, Kraków 1998.
• Wątróbska H., Antymins z 1916 r., [w:] Tematy, Slawistykanr 9, Gdańsk 1999.
• Wątróbska H., Pateryk Kijowsko-Pieczerski z XVIII w. nieznany i odmienny (ze zbiorów Katedry Slawistyki UG, syg. III 1s), Roczniki Humanistyczne, TN KUL, T. XLVIII-XLIX, z. 7, 2000-2001.
• Wątróbska H., The Izbornik of the XIIIth Century, Early Slavic Texts III, Zug, IDC 1987.
• Zosimos, Nowa historia, Warszawa 1993.</td></tr>
<tr><td>Adresy eZasobów</td><td></td></tr>
<tr><td>Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania</td><td colspan="2">Na egzaminie losowany jest zestaw 3 zagadnień, każde zagadnienie oceniane odrębnie. Ocena końcowa jest wypadkową trzech ocen.</td></tr>
<tr><td>Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu</td><td colspan="2">Nie dotyczy</td></tr>
</table>

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.